

ČESKÁ ASTRONOMICKÁ SPOLEČNOST

sekretariát: Astronomický ústav AV ČR, Boční II / 1401a, 141 31 Praha 4
tel. 267 103 040, info@astro.cz

Tiskové prohlášení České astronomické společnosti číslo 75 z 1. října 2005

Světový kosmický týden 2005

Týden mezi 4. a 10. říjnem je každoročně vyhlášován jako Světový kosmický týden.

Dlouhých 906 dnů a 39 minut čekala Amerika na svůj návrat do kosmu. Až 21 744 hodin a 39 minut po oficiálním okamžiku havárie raketoplánu Columbia, který předvedl 1. února 2003 při přistávacím manévru tragické ohnivé divadlo, se opět ozvalo „GO“ a 26. července 2005 se na svojí cestu do vesmíru vydal další z flotily amerických raketoplánů. Ve velitelském křesle raketoplánu Discovery seděla astronautka Eileen Collinsová, jedna z nejvýraznějších a nejzkušenějších osobností, které americký Národní úřad pro letectví a astronautiku NASA ve svých řadách v tuto chvíli má. I když pečlivě sledovaná mise skončila úspěšně, je v tuto chvíli již naprosto jisté, že dalšího startu raketoplánu se dočkáme nejdříve v poslední dekádě roku 2006. Přesto je návrat raketoplánů do provozu asi nejvýznamnější událostí pilotované kosmonautiky v letošním roce.

Z oblasti nepilotovaných kosmických misí je nejvýznamnějším dnem roku 2005 pondělí 4. července, kdy projektíl ze sondy Deep Impact úspěšně zasáhl kometu 9P/Tempel 1.

I tyto dvě události si budou lidé připomínat při akcích pořádaných u příležitosti letošního Světového kosmického týdne (World Space Week, 4.-10.10.2005). Ten vyhlásilo v roce 1999 Valné shromáždění OSN jako připomenutí dvou významných mezníků lidské expanze do kosmického prostoru: 4. října 1957 byla do kosmu vypuštěna první umělá družice Země - SPUTNIK 1 a tím se lidstvu otevřela cesta pro výzkum kosmického prostoru a 10. října 1967 vstoupila v platnost mezinárodní smlouva o Mírovém výzkumu a využití kosmického prostoru, včetně Měsíce a dalších nebeských těles.

Již ve více než 50 zemích celého světa, včetně České republiky, se snaží v tomto období odborníci ukazovat veřejnosti, že kosmonautika není jen náročnou vědeckou disciplínou, ale že to je i krásné a zajímavé dobrodružství přinášející ve svých výsledcích prospěch všem lidem světa. Pod spojující hlavičkou Světového kosmického týdne jsou pořádány přednášky, besedy či výstavy s kosmickou tematikou, v rámci pravidelných programů pro veřejnost je zmiňován a vysvětlován význam výzkumu kosmu a rozvíjení kosmických technologií.

Světový kosmický týden je otevřen pro každého. Pořádanými akcemi si ho připomínají jak profesionální organizace zabývající se kosmonautikou, tak i dobrovolná sdružení, školy či jednotlivci. Velkou měrou přispívají k popularizaci výzkumu kosmu i média - tištěná i elektronická, lokální i celostátní.

Česká republika se k akcím Světového kosmického týdne připojila poprvé v roce 2002. Letos tedy již počtvrté proběhnou především na hvězdárnách, planetáriích a školách programy se zaměřením na popularizaci výzkumu kosmu. Hlavním mottem letošního roku jsou „OBJEVY A FANTAZIE“ („Discovery and Imagination“). Organizátoři české účasti očekávají, že i letos bude naše republika na některém ze symbolických předních míst v počtu uspořádaných akcí a programů a že propagace a popularizace kosmického výzkumu a kosmických technologií bude co nejširší. Hlavním celosvětovým koordinátorem akcí je americká nezisková organizace Spaceweek International Association (SIA) sídlící v texaském Houstonu. Mezi hlavní mediálně známé osobnosti, které svými jmény zaštiťují celosvětovou kampaň, patří např. astronaut Buzz Aldrin (druhý člověk, který vstoupil na povrch Měsíce), herec Tom Hanks nebo hudebník a zpěvák Lance Bass.

Další informace o Světovém kosmickém týdnu je možné nalézt na adresách:

<http://web.quick.cz/SKT> – české stránky projektu

<http://www.spaceweek.org> – oficiální stránky World Space Week

<http://kosmos-news.kosmo.cz> – český zpravodaj o pilotované kosmonautice KOSMOS-NEWS

<http://www.kosmo.cz> – český kosmonautický web

Milan Halousek

Astronautická sekce České astronomické společnosti

<http://kosmonautika.astro.cz>

milan.halousek@quick.cz

Výběr z programů ke Světovému týdnu kosmonautiky 2005 v České republice:

Hvězdárna v Prostějově:

6.10. v 18:00 na hvězdárně v Prostějově

Ing. Tomáš Příbyl – Proč létáme do vesmíru? Jakým způsobem družice, raketoplány, kosmická technika i technologie usnadňují náš život? Ovlivňují nás?

13.10. ve 12:00 v aule Střední průmyslové školy, Lidická ulice, Prostějov

Ing. Marcel Grün – Od raketoplánu ke slunečním plachetnicím!

13.10. v 18:00 na hvězdárně v Prostějově

Ing. Marcel Grün – Vstříč novým světům! Přehled a popis novinek, ale i výsledků z posledních výzkumů komet, planetek a planet. Stranou zájmu nezůstanou ani novinky z výzkumu měsíců planet, např. Titanu a Evropy.

Hvězdárna v Uherském Brodě - <http://www.ub.cz/hvezdarna/>

7.10. od 19:30 *Ing. Tomáš Příbyl – Návrat i soumrak raketoplánů*

12.10. od 19:30 *RNDr. Jiří Prudký – Deset katastrof v kosmonautice*

Česká astronomická společnost (ČAS) vydává od května 1998 tisková prohlášení o aktuálních astronomických událostech a událostech s astronomií souvisejících. Počínaje tiskovým prohlášením č. 67 ze dne 23.10.2004 jsou některá tisková prohlášení vydávána jako společná s Astronomickým ústavem Akademie věd ČR. Archiv tiskových prohlášení lze najít na Internetu na adrese <http://www.astro.cz/cz/download/>. S technickými a organizačními záležitostmi ohledně tiskových prohlášení se obraťte na tiskového tajemníka ČAS Pavla Suchana na adrese Astronomický ústav AV ČR, Boční II/1401a, 141 31 Praha 4, tel.: 267 103 040, fax: 272 769 023, e-mail: suchan@astro.cz.
